

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoCsp/55/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123284802
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:6123284802.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudkýň JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Jany Dudíkovej v spore žalobcu: XXX.A., B., C. C. A., D. E. X, F.: XX XXXXXX, zast. C. & G., C., B. H. C. C. A., I. X, F.: XX XXX XXX, proti žalovanej: J. I., nar. X.X.XXXX, bytom C. I., K. J. XXX/XX, zast. B. H. - L. A., C., C. C. C. E. M., N. I. XX, F.: XX XXX XXX, o zaplatenie 2.615,98 € s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 19.7.2023, č. k. 8Csp/84/2023-128

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom zo dňa 19.7.2023, č.k. 8Csp/84/2023-128 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.615,98 € s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 18.1.2022 do zaplatenia, úrok vo výške 1.007,13 € a náklady spojené s uplatnením pohľadávky 47,16 €, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %, o výške ktorej si vymienil rozhodnúť po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením (II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia úverovej pohľadávky na tom skutkovom základe, že dňa 18.10.2018 uzavreli so žalovanou úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 3.100,- €. Poskytnutý úver však žalovaná podľa dohodnutých podmienok nesplácala, aj napriek tomu, že žalobca ju upozornil na omeškanie so splátkami úveru, ako aj na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Z tohto dôvodu žalobca pristúpil k uplatneniu práva na predčasné zosplatenie úveru, ku dňu 17.1.2022 a vyzval žalovanú na okamžité zaplatenie celého zostatku úveru. Žalovaná do zosplatenia uhradila na úver sumu 1.119,88 €, z toho na istine 484,02 €, úroky 491,38 € a poplatky a poistné vo výške 144,48 €. Žalovaná suma pozostáva z istiny úveru 2.615,98 €, zmluvných úrokov vo výške 1.007,13 €, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 47,16 € a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.615,98 € (nesplatennej istiny úveru) od 18.1.2022 do zaplatenia.

3. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku bezo zvyšku vyšiel zo skutkového stavu zodpovedajúceho jeho opisu žalobcom a navyše zistil, že žalovaná na základe uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX sa zaviazala žalobcovi vrátiť celkovú sumu 4.955,63 €, pri počte mesačných splátok 96 a výške mesačnej splátky 51,63 € (z toho splátka úveru 47,91 € a poistné 3,72 €), s fixnou úrokovou sadzbou 10,50 %, RPMN - 13,5 %, priemernou hodnotou RPMN - 8,87 %, odplatom

za poskytnutie úveru - 11,94 % a najvyššou prípustnou hodnotou odplaty - 17,74 %. Splatnosť prvej splátky bola stanovená ku dňu 20.11.2018 a splatnosť nasledujúcich mesačných splátok vždy k 20. dňu v mesiaci, pričom trvanie zmluvy bolo dojednané na dobu určitú do splatenia všetkých záväzkov. Výzvou na zaplatenie dlžnej časti úveru zo dňa 21.12.2021 bola žalovaná upozornená, že k uvedenému dňu je pohľadávka banky vo výške 256,68 € viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti a bola vyzvaná na úhradu dlžnej sumy do 15 dní od doručenia výzvy, v opačnom prípade bude úver bankou vyhlásený za predčasne splatný. Výzva bola žalovanej doručená dňa 27.12.2021. Výzvou zo dňa 17.1.2022, ktorá bola žalovanej doručená dňa 20.1.2022, žalobca oznámil žalovanej, že z dôvodu podstatného porušenia ustanovení úverovej zmluvy, sa stala úverová pohľadávka k 17.1.2022 predčasne splatnou v celom rozsahu a zároveň vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy vo výške 2.768,44 €.

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení právnych predpisov účinných ku dňu uzavretia zmluvy, a to ust. § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 1 až 6, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 4, § 1a ods. 1, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), § 7 ods. 1, § 9 ods. 2, 15, § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“). Predmetnú zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú podľa § 52 a nasl. OZ, keďže žalobca mal pri uzatváraní aj plnení zmluvy postavenie dodávateľa, konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a na strane dlžníka - žalovanej vystupoval spotrebiteľ - fyzická osoba, ktorá neuzatvárala zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva bola pripravená na formulári, ktorý bol vopred zo strany žalobcu pripravený, bez možnosti žalovanej meniť obsah a text uvedenej zmluvy alebo inak ovplyvniť jej obsah. Súčasne zo strany žalobcu išlo aj o poskytnutie spotrebiteľského úveru podľa zákona č. 129/2010 Z.z. Súd prvej inštancie skúmal, či úverová zmluva obsahuje zákonom predpísané náležitosti v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. a dospel k záveru, že ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) bola uvedená v správnej výške, pričom v zmluve boli uvedené všetky predpoklady na jej výpočet, pri dojednaní podmienok predmetného úveru nebola prekročená najvyššie prípustná výška odplaty, ktorá podľa § 1a v spojení s § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v čase uzatvorenia zmluvy predstavovala hodnotu 17,74 % (2 x 8,87 %). Vykonaným dokazovaním mal preukázané tiež, že žalobca si splnil predzmluvné povinnosti v zmysle ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. a v tejto súvislosti k námietkam žalovanej uviedol, že ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. v odseku 2 ukladá aj spotrebiteľovi povinnosť poskytnúť veriteľovi úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie jeho schopnosti splácať úver. Poukázal na to, že žalovaná v žiadosti o spotrebiteľský úver uviedla, že žiada o úver vo výške 3.100,- €, nemá žiadne iné splátky úverov, je zamestnaná, vydatá a má dve vyživované deti, pričom v podanom odpore proti platobnému rozkazu poukazuje na to, že spláca úvery, čo je v rozpore s údajmi uvedenými v žiadosti o spotrebiteľský úver. Skutočnosť, že veriteľ neposudzoval s odbornou starostlivosťou výdavky žalovanej ako výdavky príliš nízke, súd prvej inštancie nepovažoval za hrubé porušenie povinnosti veriteľa s prihliadnutím aj na to, že výšku výdavkov uvádzala práve žalovaná ako spotrebiteľ a uviedla ich v nulovej výške. Dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca preveroval príjem a finančnú situáciu žalovanej aj prostredníctvom úverového registra (SRBI), Sociálnej poisťovne a tiež prostredníctvom spoločnosti EOS KSI, ktorá zabezpečuje vymáhanie pohľadávok. V rámci posudzovania mal žalobca k dispozícii kompletné informácie o úverových záväzkoch žalovanej zo spoločného úverového registra informácií. Preto súd prvej inštancie konštatoval, že z predloženej žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru ani z lustrácie nevyplýva, že by žalobca hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalovanej, práve naopak, dostatočne hodnoverne preukázal, aké úkony uskutočnil pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd prvej inštancie preto nepovažoval predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov ani z dôvodov uvedených v ust. § 11 ods. 2 veta druhá zák. č. 129/2010 Z.z. a zaviazal žalovanú na úhradu žalovanej sumy tak, ako si ju uplatnil žalobca. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých si vymienil rozhodnúť po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná z dôvodu nesprávneho posúdenia veci a navrhla, aby ho odvolací súd zrušil a vrátil na ďalšie konanie, príp. rozsudok zmenil v intenciách odvolania. V odvolaní žalovaná namietla porušenie ust. § 7 ods. 1 a nasl. zákona č. 129/2010 Z.z., v ktorom je upravená povinnosť veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Poukázala na skutočnosť, že v žiadosti o poskytnutie úveru zo dňa 18.10.2018 nemal žalobca okrem jej príjmu žiadne iné údaje. Tvrdila, že v časti Informácie

o žiadateľovi sú uvedené zjavné nesprávnosti, nakoľko v čase podania žiadosti i ku dňu podania odvolania mala vyživovacie povinnosti voči manželovi a deťom. Žalobca si tieto údaje nežiadal, ani nezisťoval celkové náklady jej domácnosti. Poukázala taktiež na to, že okrem predmetného úveru jej žalobca poskytol aj ďalšie úvery, a to na základe zmlúv o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.12.2017 a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 23.2.2018, pričom ani v jednom prípade neboli zisťované jej skutočné životné náklady, resp. náklady domácnosti. Žalovaná mala za to, že ide o modus operandi žalobcu, ktorý riadne neplní svoje zákonné povinnosti skúmať majetkovú a sociálnu situáciu dlžníka za účelom naozajstného zistenia jeho schopnosti splácať úver. Podľa názoru žalovanej žalobcovi sa nepodarilo preukázať, že by okrem príjmu mal o nej akékoľvek informácie. To, že v žiadosti o úver sa nachádza údaj o tom, že žalovaná vyživuje dve deti a žije v manželstve, sa nijako nepremietlo do výšky zrážok, výživného a iných výdavkov v zmysle kolónky v žiadosti o úver. Z uvedených skutočností (žalovaná je vydatá, vyživuje dve deti a od žalobcu má ďalšie dva úvery) pritom vyplýva, že jej náklady už len v týchto dvoch oblastiach nemôžu byť nulové, keď len výška splátok z predchádzajúcich úverov činila okolo 110,- €. Žalovaná preto mala za to, že povinnosť žalobcu riadne posúdiť jej bonitu splnená nebola, pričom podotkla, že tieto povinnosti má žalobca vykonávať s odbornou starostlivosťou, čo je najvyšší štandard zodpovednosti za splnenie povinnosti. V odvolaní tiež podotkla, že z dokazovania vyplynulo, že žalobca v minulosti jej odmietol poskytnúť úver a hoci sa jej finančná a sociálna situácia nezmenila, napriek tomu jej predmetný úver žalobca poskytol. V závere odvolania žalovaná namietla, že síce súd uviedol, že nedošlo k hrubému porušeniu povinností žalobcu podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., avšak chýba posúdenie súdu, či žalobca konal s odbornou starostlivosťou podľa uvedeného ustanovenia a či nedošlo k „nehrubému“ porušeniu tejto povinnosti, v dôsledku ktorého žalobca nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, pričom i toto porušenie by malo za následok zamietnutie žaloby buď v celku alebo z veľkej časti, v ktorej splatnosť splátok ešte nenastala.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu zo dňa 28.8.2023 uviedol, že sa s napadnutým rozsudkom stotožňuje a považuje ho za vecne správny.

6.1. Poukázal na znenie ust. § 363 CSP a mal za to, že odvolanie žalovanej zákonom požadované náležitosti nespĺňa. Napriek tomu, že žalovaná je v konaní zastúpená advokátom, neoznačila v odvolaní žiaden odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP. Žalobca preto považoval odvolanie žalovanej z procesného hľadiska za vadné, pričom ak v podanom odvolaní absentuje ktorákoľvek z osobitných náležitostí podľa § 363 CSP a odvolateľ vady odvolania včas neodstráni, odvolací súd je povinný odvolanie odmietnuť podľa § 386 písm. d) CSP.

6.2. Žalobca nesúhlasil s námietkou žalovanej, že pri skúmaní jej schopností splácať úver postupoval v rozpore s ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Poukázal na to, že pred uzavretím zmluvy o úvere ho žalovaná požiadala o spotrebiteľský úver žiadosťou č. XXXXXXXXXXXX, v ktorej uviedla základné údaje potrebné pre posúdenie jej bonity [rodinný stav /vydatá/, počet vyživovaných detí /2/, druh bývania /vlastné/, stav zamestnania /zamestnanec v SR/, čistý mesačný príjem /520 €/, iné príjmy a dôchodok /0 €/, mesačné splátky iných úverov a pôžičiek /0 €/, zrážky, výživné a iné výdavky /0 €/], pričom v zmysle § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. bola povinná poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie jej bonity. Žalobca mal za to, že poskytnutie nepravdivých údajov nemôže žalovanú zbaviť jej povinnosti vrátiť požičané peňažné prostriedky spolu s dohodnutým úrokom. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 27.1.2022, sp. zn. 7CoCsp/36/2020, v ktorom bola riešená obdobná situácia a citoval jeho právne závery.

6.3. K námietke žalovanej, že nezisťoval náklady na domácnosť, žalobca podotkol, že nemá prostriedky na to, aby preveroval súkromné výdavky spotrebiteľa (napr. na energie, nájom, stravu a pod.), keďže nemá prístup k databázam dodávateľov služieb a energií a nedisponuje ani právomocou dopytovať sa týchto subjektov na akékoľvek otázky týkajúce sa ich klientov. Preto jedinou možnosťou, ako zistiť uvedené výdavky, bolo opýtať sa na ne priamo spotrebiteľa a spoľahnúť sa na to, že poskytne veriteľovi pravdivé informácie. Vzhľadom na uvedené si údaje o rodinnom stave a podrobných výdavkoch na vedenie domácnosti vyžiadal priamo od žalovanej.

6.4. Žalobca taktiež poukázal na to, že pred uzavretím zmluvy o úvere si vyžiadal údaje o výdavkoch žalovanej na splácanie iných úverov zo Spoločného registra bankových informácií (SRBI), podľa ktorých mala žalovaná v čase uzavretia zmluvy o úvere dva existujúce úverové záväzky, na ktoré mesačne vynakladala spolu sumu 105,-€, pričom túto informáciu zohľadnil pri schvaľovaní úveru. Ďalej preveroval

aj výšku príjmu žalovanej a existenciu jej pracovného pomeru vyžiadanim dát zo Sociálnej poisťovne. Pred uzavretím zmluvy tak žalobca mal riadne overený príjem žalovanej a výdavky na iné úvery.

6.5. Žalobca mal za to, že z jeho strany nešlo o skúmanie bonity „bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave alebo bez prihladnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra“. Iba takéto konanie je pritom možné považovať v zmysle ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. za hrubé porušenie povinností veriteľa pri skúmaní bonity a sankcionovať ho bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. V tejto súvislosti poukázal na vybrané rozhodnutia odvolacích súdov: uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.5.2021, sp. zn. 17CoCsp/9/2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15.8.2019, sp. zn. 41Co/10/2019 a zo dňa 27.5.2021, sp. zn. 12CoCsp/28/2020 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2018, sp. zn. 41Co/14/2018.

7. Žalovaná v odvolacej replike zo dňa 26.9.2023 odmietla argumenty žalobcu, v zmysle ktorých sa snaží postaviť skutkový stav tak, že práve ona oznámila žalobcovi nesprávne údaje v podanej žiadosti. Odkázala na čl. 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48 zo dňa 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady č. 87/102/EHS, z ktorého citácie je zjavné, že hodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa nemá byť postavené len na jeho prehláseniach, ale tieto majú byť doložené podpornými dôkazmi. Podľa žalovanej žalobca nepredložil a ani nedisponuje dôkazmi o tom, že spotrebiteľ nemá žiadne výdavky, pričom je logické, že táto suma musí byť vyššia ako nula. Námietku žalobcu, že objektívne nemá prostriedky na to, aby preveroval súkromné výdavky spotrebiteľa (na energie, nájom, stravu a pod.), žalovaná považovala za irelevantnú, nakoľko sa žalobca uspokojil s jej tvrdením, že výživné a výdavky na domácnosť sú 0 (nula), pričom na zistenie, že ide o úplný nezmysel, nie je potrebné žiadne dokazovanie a dopytovanie. Za dôležitý argument podaného odvolania považovala, že nie len hrubé porušenie, ale aj „nehrubé“ porušenie tejto povinnosti má za následok vznik právnej fikcie, ktorá by znamenala zamietnutie žaloby vo veľkej časti.

8. Žalobca v odvolacej duplike zopakoval, že žiadosť o úver obsahovala výlučne informácie od žalovanej, pravdivosť ktorých potvrdila svojim podpisom a opakovane zdôraznil jej povinnosť vyplývajúcu z ust. § 7 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. poskytnúť veriteľovi úplné, presné a pravdivé údaje. V tejto súvislosti citoval právny názor z uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.7.2021, sp. zn. 11Co/112/2020, podľa ktorého: „... spotrebiteľská ochrana nespočíva v ochrane spotrebiteľa pred následkami vlastného konania, nezbavuje ho zodpovednosti za starostlivosť o jemu patriace práva a rovnako ho nemôže izolovať od jeho povinností“. Žalobca preto považoval za neprijateľné, aby žalovaná, ktorá ho z vlastnej iniciatívy požiadala o úver a na tento účel mu poskytla osobné údaje, ich pravdivosť potvrdila svojim podpisom a následne ich v súdnom konaní začala popierať. Za nesprávny považoval výklad Smernice EP a Rady č. 2008/48 zo dňa 23.4.2008, prezentovaný žalovanou. Výkladom uvedenej smernice sa totiž zaoberal Súdny dvor EÚ v rozsudku zo dňa 18.12.2014 vo veci C - 449/13, ktorý uzavrel: „Z článku 8 ods. 1 smernice 2008/48 vyplýva, že veriteľ je pred uzavretím zmluvy o úvere povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy“ (ods. 34). „Smernica 2008/48 neuvádza vyčerpávajúci zoznam informácií, pomocou ktorých musí veriteľ ohodnotiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a ani nespresňuje, či musia byť tieto informácie skontrolované a akým spôsobom. Naopak znenie článku 8 ods. 1 smernice 2008/48 vo svetle jej odôvodnenia 26 priznáva veriteľovi mieru voľnej úvahy pri určení, či informácie, ktoré má k dispozícii, sú dostatočné na potvrdenie úverovej bonity spotrebiteľa a či ju musí overiť aj inými prostriedkami“ (ods. 36). Žalobca zdôraznil, že v zmysle uvedeného tak smernica ponecháva priestor veriteľovi, aby zväžil, aké prostriedky použije pri skúmaní bonity spotrebiteľa. Mal za to, že v tomto prípade boli v súlade so smernicou vyhlásenia žalovanej podporené dôkazmi, keďže preveroval jej príjmy vyžiadanim dát zo Sociálnej poisťovne a taktiež overoval výdavky žalovanej na iné úverové záväzky zaobstaraním si podkladov zo SRBI. Mal za to, že smernica však v žiadnom prípade neukladá veriteľovi povinnosť systematicky overovať pravosť všetkých informácií poskytnutých spotrebiteľom, a teda spotrebiteľa nezbavuje povinnosti uvádzať pravdivé informácie. Preto žalobca zotrval na svojom tvrdení, že nebol povinný overovať všetky každodenné výdavky žalovanej (na energie, jedlo, oblečenie a pod.), čo objektívne ako súkromný subjekt ani nemá možnosť urobiť. Zotrval na názore, že jeho postup nemôže byť vyhodnotený ako hrubé porušenie povinnosti veriteľa pri skúmaní bonity, pričom opätovne poukázal na rozhodovaciu prax odvolacích súdov.

9. Žalovaná na odvoláciu dupliku žalobcu reagovala v podaní doručenom odvolaciemu súdu dňa 20.12.2023, v ktorom iba zopakovala skutočnosti namietané v odvolacej replike a zotrvala na tom,

že predmetom sporu nie je posúdenie, či má žalobca systematicky overovať všetky prehlásenia spotrebiteľov, ale táto jej konkrétna situácia, v ktorej žalobca prijal vyhlásenie o neexistencii jej životných nákladov. Prehlásenie, že nemá žiadne náklady na život, je zjavne nesprávne a žalobca bol povinný sa na taký (nehodnoverný) údaj nespoliehať.

10. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 a contrario CSP, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 CSP, z hľadiska v odvolaní uplatnených odvolacích dôvodov, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej nie je možné vyhovieť, lebo napadnutý rozsudok je vecne správny, a preto ho odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

11. Žalovaná uplatnila v odvolaní odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. K odvolaciemu dôvodu upravenému v ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval síce správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval a z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

13. Odvolací súd po preskúmaní veci z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu a v rozsahu odvolacích námietok žalovanej dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je neopodstatnené a ňou namietaný odvolací dôvod v prejednávanej veci nebol preukázaný. Súd prvej inštancie vo veci správne rozhodol. Námietky žalovanej uvedené v odvolaní nepovažoval odvolací súd za spôsobilé privodiť zmenu (či dokonca žalovanou požadované zrušenie) napadnutého rozhodnutia, pretože súd prvej inštancie vo veci vykonal riadne dokazovanie, adekvátne vyhodnotil jednotlivé dôkazy a vyvodil z nich správne skutkové závery, na ktoré aplikoval príslušné právne normy. Ani v odvolacom konaní žalovaná neuviedla skutočnosti, s ktorými by sa dostatočne, zrozumiteľne a správnym spôsobom nevysporiadala už prvoinštančný súd.

14. Predmetom konania je plnenie na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička uzavretej dňa 18.10.2018 (ďalej tiež len „zmluva o úvere“), ktorej predmetom bolo poskytnutie bezúčelového úveru vo výške 3.100 € s celkovou výškou mesačnej splátky 51,63 €, počtom splátok 96, ročnou úrokovou sadzbou - 10,50 %, RPMN - 13,50 %, priemernou hodnotou RPMN - 8,87 %, pričom celková čiastka splatná spotrebiteľom bola 4.955,63 € s termínom konečnej splatnosti úveru dňa 20.10.2026. Prvá splátka bola splatná dňa 20.11.2018 a dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok bol vždy ku 20. dňu v mesiaci.

15. Žalovaná v odvolaní namietala, že žalobca pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere neposúdil s odbornou starostlivosťou jej schopnosť ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Súd prvej inštancie v konaní zisťoval túto skutočnosť, teda či si žalobca (veriteľ) splnil v požadovanom rozsahu svoju povinnosť ustanovenú v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. s možným nástupom sankcií stanovených v § 11 ods. 2 cit. zákona, keďže ide o jednu zo zákonných podmienok, ktorej splnenie pri uzatvorení zmluvy vyžaduje právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) a dospel k záveru, že svoju povinnosť stanovenú vyššie uvedeným zák. ustanovením si žalobca splnil.

16. Predmetom odvolacieho prieskumu sa tak bolo posúdenie otázky ne/splnenia povinnosti žalobcu konať s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. pri preverení bonity klienta pred uzatvorením zmluvy o úvere a jeho schopnosti splácať spotrebiteľský úver.

17. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať

spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

19. Podľa § 7 ods. 16 zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 17 zákona č. 129/2010 Z.z., vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

20. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

21. Z ust. § 7 ods. 15 zákona č. 129/2010 Z.z. vyplýva, že veriteľ je pri poskytovaní spotrebiteľského úveru povinný postupovať s odbornou starostlivosťou, čo musí viesť hodnoverne preukázať. Vynaložením odbornej starostlivosti sa v zmysle odseku 16 tohto ustanovenia rozumie posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia.

22. Z obsahu spisového materiálu v danej veci vyplýva, že žalobca disponoval už v čase pred uzatvorením zmluvy o úvere informáciami o finančných a sociálnych pomeroch žalovanej. Žiadosť o spotrebiteľský úver zo dňa 18.10.2018 (ďalej len „žiadosť“) obsahovala informácie o žalovanej s uvedením, že je vydatá, má 2 vyživované deti a vlastné bývanie. V žiadosti bolo taktiež uvedené, že žalovaná je zamestnaná v spoločnosti O. B. od 11.9.2017 a výška jej čistého mesačného príjmu predstavuje sumu 520,- €. Žalobca v priebehu konania za účelom preukázania, že skúmal bonitu žalovanej pred uzatvorením zmluvy, predložil výsledky zisťovania zo dňa 18.10.2018, ktoré sú obsiahnuté na piatich stranách a zahŕňajú podrobné údaje zo Spoločného registra bankových operácií (ďalej len „SRBI“), Registra klientskych informácií a odpovede na dopyt v Sociálnej poisťovni. Z lustrácie žalovanej v SRBI vyplývajú údaje o počte splátkových operácií (s uvedením ich počtu /2/, celkovej čiastky /6.830 €/, zostatkovej hodnoty /6.427 €/, výšky mesačnej splátky /105 €/) a nesplátkových operácií (s uvedením počtu /1/, úverového rámca /490 €/ a čerpania limitu /443 €/). Vo výpise z Registra klientskych informácií sú uvedené osobné údaje žalovanej, kontrakty s rozdelením na splátkové kontrakty (s uvedením podrobných údajov o osobnom úvere č. 1861491451 zo dňa 23.2.2018 a úvere č. 1737338570 zo dňa 19.12.2017) a nesplátkové kontrakty (s uvedením podrobných údajov o povolenom debete na bežnom účte zo dňa 1.5.2018 č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX). V uvedenom výsledku zisťovania sú zahrnuté aj odpovede Sociálnej poisťovne na dopyt žalobcu týkajúci sa zamestnania žalovanej

(názov zamestnávateľa, dátum začiatku a dĺžky zamestnania, výška vymeriavacieho základu, poberania starobného a invalidného dôchodku, zrážky z dôchodku a pod.).

23. Z uvedených skutočností vyplýva, že žalobca mal z dostupných informácií možnosť získať objektívny obraz o osobnej a finančnej situácii žalovanej s možnosťou jej analýzy. Zároveň mal prehľad aj o komplexnom úverovom zaťažení žalovanej, kedy je zrejmé, že žalovaná v čase žiadosti o spotrebiteľský úver síce splácala ďalšie dva úvery, avšak so žiadnou splátkou nebola v omeškaní, a teda žalobcovi nič nebránilo v tom, aby žalovanej poskytol ďalší úver. Čo sa týka tvrdenia žalovanej, že žalobca neskúmal iné okolnosti na jej strane, najmä jej mesačné výdavky na zabezpečovanie ubytovania, stravy a základných životných potrieb nielen spotrebiteľa ale aj osôb, voči ktorým má spotrebiteľ výživovacia povinnosť, odvolací súd zastáva názor, že zákon č. 129/2010 Z.z. v čase uzavretia zmluvy o úvere neukladal povinnosť poskytovateľovi úveru skúmať uvedené náklady. Zákon v ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. ukladá veriteľovi pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver povinnosť vziať do úvahy dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Zároveň uvedené ustanovenie v odseku 17 zákona č. 129/2010 Z.z. pod vynaložením odbornej starostlivosti rozumie to, že žalobca (banka) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia. Na všetky uvedené skutočnosti žalobca prihliadol, čo vyplýva z výsledku zisťovania zo dňa 18.10.2018 ešte pred poskytnutím úveru (viď bod. 22). V dôsledku uvedeného si žalobca odôvodnene urobil záver, že žalovaná vzhľadom na svoj príjem a finančnú situáciu bude schopná plniť si svoje zmluvné povinnosti a riadne splácať spotrebiteľský úver poskytnutý jej žalobcom. Odvolací súd preto zastáva názor, že žalobca splnil podmienku získania relevantných informácií a dodržal ustanovený postup pred uzatvorením zmluvy v súvislosti s posúdením platobnej schopnosti žalovanej, pričom svoje tvrdenia aj doložil listinnými dôkazmi.

24. Na tomto mieste sa žiada zdôrazniť, že aj samotnému spotrebiteľovi vyplývajú z ust. § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. povinnosti, a to poskytnúť veriteľovi úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie jeho schopnosti splácať spotrebiteľský úver. Žalovaná v čase podania žiadosti mala ďalšie dva úvery (a teda nie je možné hovoriť o jej neskúsenosti), preto vedela, resp. si musela byť vedomá povinností, ktoré jej pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajú zo zákona. Napriek tomu v žiadosti o poskytnutie úveru uviedla nepravdivé údaje, že jej mesačné splátky iných úverov a pôžičiek ako aj zrážky, výživné a iné výdavky sú nulové, pričom túto skutočnosť teraz sama namieta v podanom odvolaní a vytýkané pochybenia paradoxne navrhuje pričítať na ujmu práv žalobcu. Pokiaľ ale žalovaná pri uzavretí úverovej zmluvy úmyselne poskytla veriteľovi nepravdivé relevantné informácie týkajúce sa jej pomerov a platobnej schopnosti za účelom získania spotrebiteľského úveru, ktorý prekračoval jej finančné možnosti, také konanie podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné považovať za špekulatívne a odporujúce dobrým mravom, ktoré by mohlo vykazovať aj znaky trestného činu a v žiadnom prípade nemožno za nezodpovedné, prípadne protiprávne konanie žalovanej sankcionovať veriteľa následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ani vyvodiť záver o hrubom porušení jeho povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. (pozri rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoCsp/18/2021 zo dňa 21.12.2022).

25. Európsky súd pre ľudské práva definuje spotrebiteľa ako osobu v rozumnej miere dobre informovanú, vnímavú a obozretnú, pričom aj odvolací súd zastáva názor, že ochrana spotrebiteľa nemôže byť absolútna a nezbavuje ho akýchkoľvek povinností ani zodpovednosti za starostlivosť o jemu patriace práva, a to len z toho titulu, že ide o spotrebiteľa. Podstata spotrebiteľskej ochrany rozhodne nespočíva v ochrane spotrebiteľa pred následkami jeho vlastného konania a následkami nesplnenia si povinností, ktoré za spotrebiteľsky prijateľných podmienok prevzal (porov. uznesenie Krajského súdu v Košiciach 11Co/112/2020 zo dňa 21.7.2021).

26. Odvolací súd s poukazom na uvedené dôvody súhlasí so záverom súdu prvej inštancie o dodržaní zákonom ustanoveného postupu zo strany žalobcu a splnení predzmluvných povinností v zmysle ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v súvislosti s posúdením schopnosti žalovanej splácať poskytnutý spotrebiteľský úver a odvolacie námietky žalovanej považuje za neopodstatnené a nedôvodné. Tým aj následná polemika o nástupe sankcií v súvislosti s porušením tejto povinnosti, či už v podobe nemožnosti zosplatnenia úveru či bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, je bezpredmetnou.

27. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd preskúmané rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil ako vecne správne, a to v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku vo veci samej ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania, majúcom správny základ v plnom procesnom úspechu žalobcu v spore.

28. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

29. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalobca, a preto odvolací súd podľa cit. ustanovení priznal žalobcovi proti neúspešnej žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

31. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky: a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a to v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený

osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).